PSP'92
Mierlostraat 43
6844 DW ARNHEM
info@psp92.nl
KvK 40537675

Onderwerp:
OVERIJSSEL EN DE OMGEVINGSVISIE

Uw kenmerk:
2026-002132

Arnhem, 12 JUN 2026

Provincie Gelderland
t.a.v. College van GS
Postbus 9090
6800 GX ARNHEM

Geacht College,

Als **zienswijze** op de **Gelderse Omgevingsvisie** dienen wij de bijgevoegde notitie met bijlagen in. Kortheidshalve verwijzen wij u naar deze stukken.

Graag ontvangen wij een bericht van ontvangst.

Een kopie wordt ter kennisname verzonden aan Provinciale Staten van Gelderland, aan Provinciale Staten en het College van Gedeputeerde Staten van Overijssel, aan het Algemeen Bestuur van de Regio Twente en de Twenteboard en aan de Colleges en gemeenteraden van de gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo.

Met vriendelijke groeten,
Pacifistisch-Socialistische Partij '92,

Ramon Barends, voorzitter

KIJK OOK OVER DE IJSSEL

Omgevingsvisie Gelderland
Richting geven en richting laten

Ramon Barends
PSP'92 Gelderland
Juni 2026

Deze notitie maakt onderdeel uit van onze zienswijze op de Gelderse Ontwerp-omgevingsvisie. *Zaaknummer: 2026-002132; GS-besluit d.d. 14-04-2026*

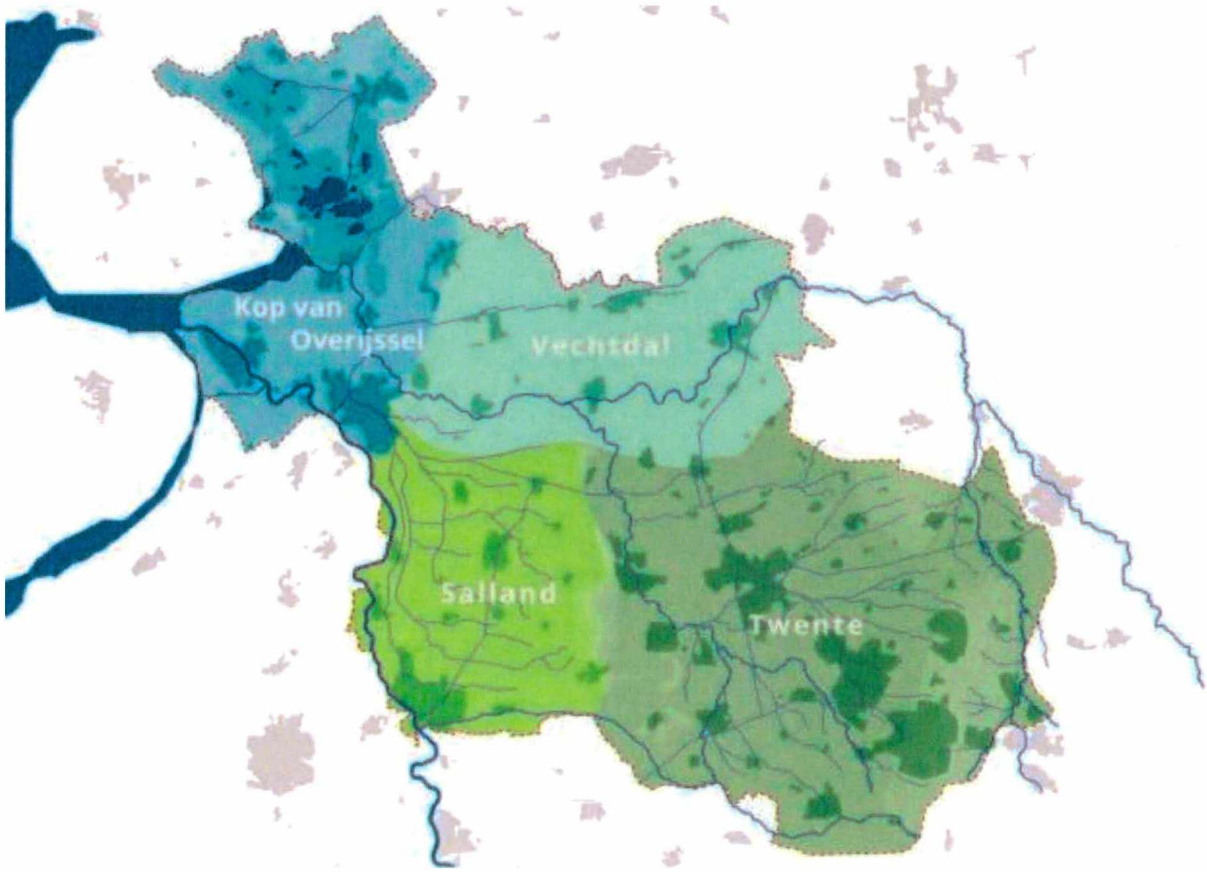
Ook kan deze notitie als inbreng dienen bij het opstellen van de Regionale Ontwikkel Strategie Twente.

Inleiding

Gelderland is geen eiland. We zien dat de ambtelijke diensten zich dat ook realiseren, want er is contact met de buurprovincies en ook met Duitsland. Voor de Duitse overheden is zelfs het Ontwerp van de Omgevingsvisie vertaald naar het Duits.

De directe buren zijn belangrijk binnen de ruimtelijke ordening. De provincies moeten met de buurprovincies en de buurgemeenten in gesprek. Binnen het IPO is het gesprek tussen provincies geborgd. Met buurgemeenten is dit minder geborgd. Bij de grensoverschrijdende regio's is dat deels geborgd, maar bij de provincie Overijssel niet overal.

Wij hebben op 29 mei 2026 een notitie aan GS Gelderland gezonden over Noord-Brabant en Noordoost-Brabant in het bijzonder. Gelderland werkt ook met de provincie Overijssel samen op Landsdelig niveau. Om die reden willen wij ook kort ingaan op de Overijsselse regio die nabij Gelderland ligt en die niet door grensoverschrijdende regionale samenwerking al aangehaakt is, zoals de Regio Zwolle en de Regio Stedendriehoek.

De Regio Twente is een economisch sterke regio waar het goed wonen, werken en recreëren is. Om de Twentse kwaliteiten ook voor de toekomst vast te houden, en daarbij ruimte te bieden aan de nationale groeiopgaven, trekken we in Twente samen op. De veertien Twentse gemeenten, het rijk, de provincie en het waterschap zijn bezig met het opstellen van de verstedelijkingsstrategie "Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente", afgekort ROS Twente. Hierin wordt onder andere beschreven welke verstedelijkingprincipes en uitgangspunten we willen hanteren om in Twente – rekening houdend met de Twentse identiteit - een schaalsprong in inwoners, wonen en arbeidsplaatsen te realiseren. Dit is nodig om ook in de toekomst een krachtige en vitale regio te blijven met sterke voorzieningen, bedrijven en kennisinstellingen.

In dit document gaan we kort in op het ROS Twente, in het licht bezien van de Gelderse Omgevingsvisie die nu ter inzage voor zienswijzen ligt. We roepen de provincie Overijssel en de Twentse overheden op om ook het ROS ter inzage te leggen voor zienswijzen. Deze notitie mag ook als zienswijze op het ROS gelezen worden.

Arnhem, 12 JUN 2026

Ramon Barends

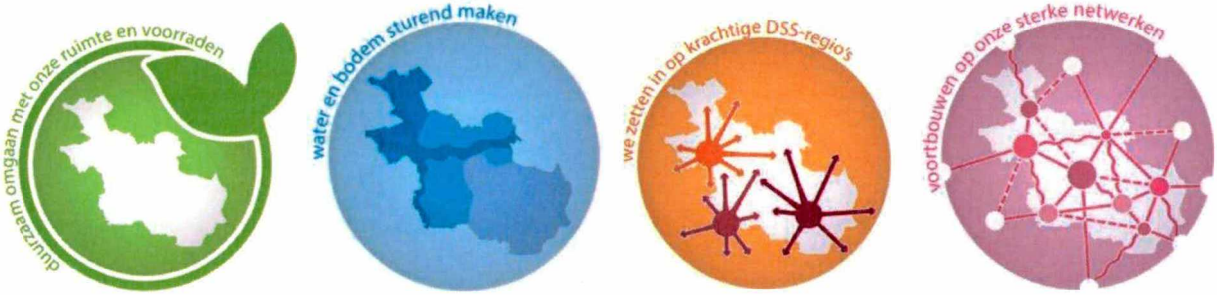
PROVINCIE OVERIJSSEL

Op 13 mei 2026 hebben de Overijsselse Staten de Overijsselse Omgevingsvisie vastgesteld. Daarmee werd een langjarig proces – dat liep vanaf 2019 (!) – afgesloten, waardoor ook de provincie Overijssel een visie voor de fysieke leefomgeving heeft.

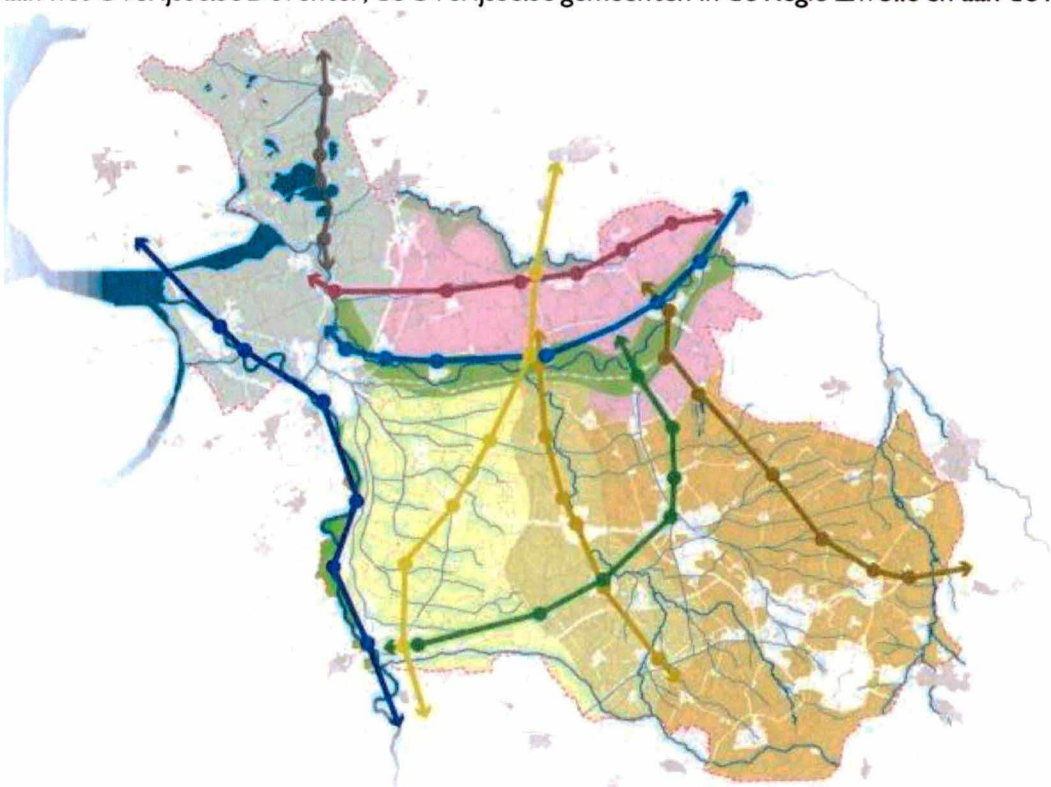
Zo is helder geworden wat moet gebeuren bij de inrichting van Overijssel, met een doorkijkje naar 2050. In deze Omgevingsvisie is onder meer opgeschreven waar nieuwe huizen kunnen komen, waar plek is voor boeren en bedrijven en hoe we op die plekken kunnen komen. Hoe we de natuur beschermen en hoe we zorgen voor genoeg (drink)water en energie.

Teleurstellend is het om te moeten constateren dat het proces van 2019 tot en met 2026 heeft geloopen en dat de ter inzage legging 6 weken bedroeg. Wij waren hier niet van op de hoogte, terwijl wij toch in de Statencommissies regelmatig onze betrokkenheid hebben getoond. Het noaberschap hebben wij hier gemist.

De provinciale Omgevingsvisie beschrijft 4 leidende principes.

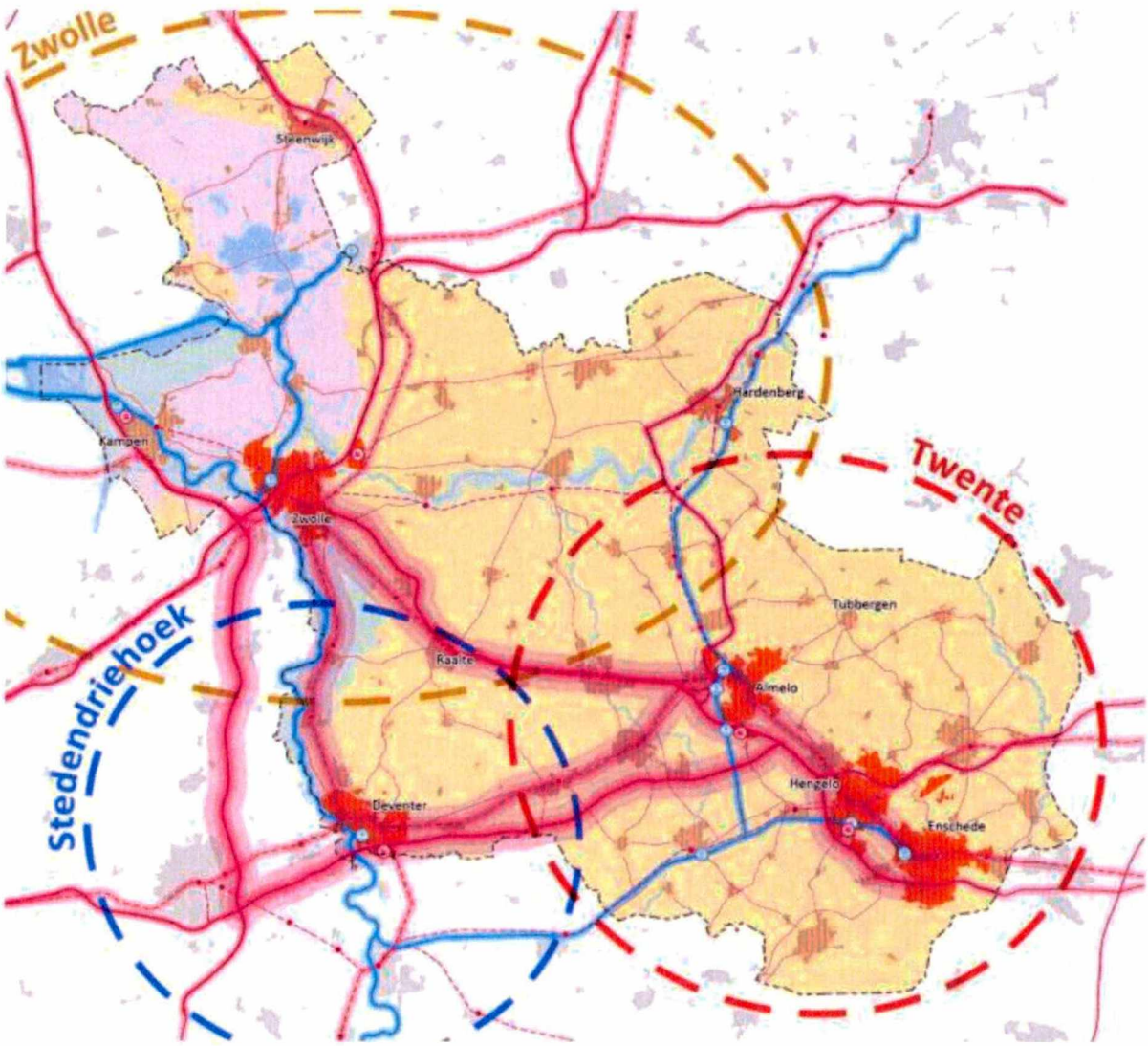
Voor de provincie Gelderland zijn de ontwikkelingen in het grensgebied met Overijssel het belangrijkste om te monitoren en contact over te hebben met de buren van Overijssel. We denken aan het Overijsselse Deventer, de Overijsselse gemeenten in de Regio Zwolle en aan de Regio Twente.

REGIO TWENTE

De provincie Gelderland kent in het noorden een regio-overlappende grens met Overijssel (Regio Zwolle) en met Flevoland (ook Regio Zwolle en daarnaast de Regio EHPZ). In het westen is dit het geval met de provincie Utrecht (Regio Food Valley). In het zuiden ligt het Limburgse Mook en Middelaar in de Groene Metropool Regio. Zo is er een directe aansluiting en contact op het lokale niveau.

Direct aan de provincie Gelderland grenst de Regio Twente. Een regio met potentie op verschillende vlakken. Zo heeft Enschede een Universiteit, de UT, en zijn er belangrijke stedelijke gebieden (de Bandstad Twente, Almelo-Hengelo-Enschede) waar een koppeling is met Gelderland.

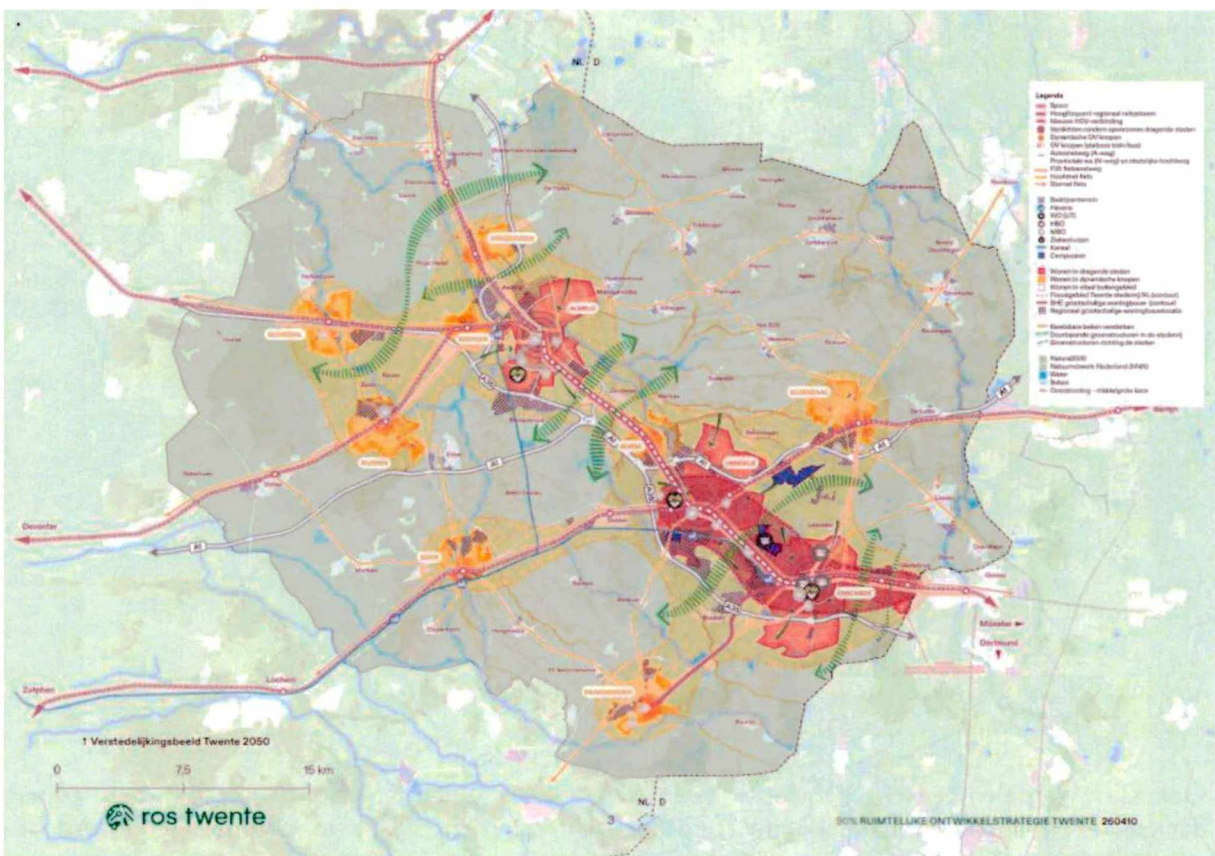
We zien diverse DSS'en (dagelijkse stedelijke systemen) die provinciegrensoverschrijdend zijn. Wij vragen Gelderland en Overijssel om in de ruimtelijke Omgevingsdocumenten hier aandacht voor te hebben.

We citeren uit de recent vastgestelde Omgevingsvisie Overijssel:

> *Onze provincie bevat belangrijke verbindingen binnen Nederland en tussen Nederland en Duitsland. De provincie kent drie Dagelijkse Stedelijke Systemen (DSS-regio's) met elk hun eigen karakter en uitdagingen: Twente in het oosten, Stedendriehoek in het zuidwesten en Zwolle in het noordwesten. Deze gebieden vormen samen het economische en sociale hart van de provincie. De verbindingen tussen de drie DSS-regio's zijn zo cruciaal, dat we ze de Overijsselse gouden driehoek noemen.*

De Regio Twente is dus belangrijk voor Gelderland om te beschouwen in het kader van het provinciaal omgevingsbeleid. Vraag is dus of de Regio Twente is betrokken bij de totstandkoming van de Omgevingsvisie van Gelderland, en of Twente actief is geïnformeerd over de ter inzagelegging van het Gelders beleid. Deze is vraag is overigens ook wederkerig te stellen: het is ook belangrijk om te weten of Overijssel en Twente de provincie Gelderland betrokken hebben bij hun beleid.

De steden Enschede en Hengelo en later ook Almelo hebben in de afgelopen jaren gewerkt aan de verdere ontwikkeling van de regio. Op verzoek van het Rijk is de Regio Twente aan de slag gegaan met het opstellen van een Verstedelijkingstrategie. In Twente heet dit het ROS (regionale ontwikkelstrategie).

De Twentse principes voor ruimtelijke ontwikkeling

In de dragende steden, de dynamische knooppunten en het vitaal buitengebied hanteren we zeven principes bij het initiëren, stimuleren en beoordelen van ruimtelijke ontwikkelingen. Dit doen we aan de hand van zeven ontwikkelprincipes:

De principes voor de Twentse verstedelijking zijn:

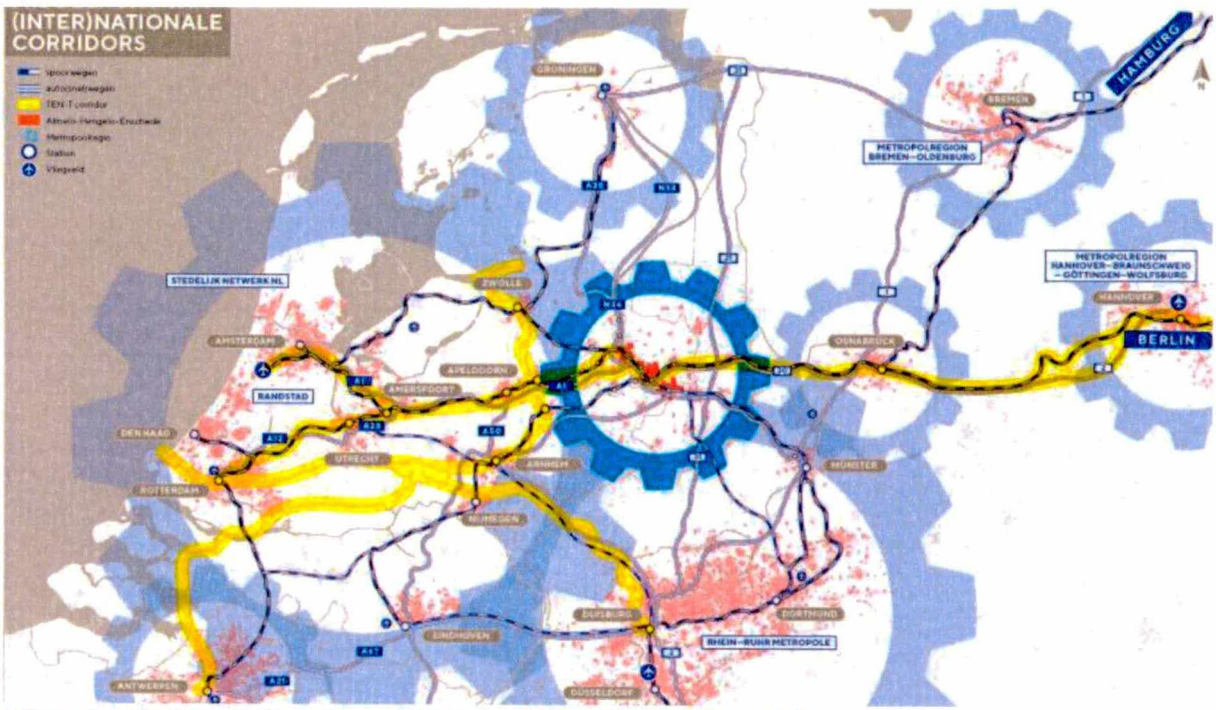
1. Bloeiende regio rondom levendige steden
2. Benut de kracht van het landschap
3. Verstedelijking en economie gaan hand in hand
4. Creëer nabijheid
5. Koester Twentse kwaliteiten en versterk het bestaande
6. Neem verantwoordelijkheid
7. Pak opgaven aan bij de bron

Uit deze ROS en uit deze zeven principes vloeien drie opgaven die voor Twente en Overijssel, maar ook voor Gelderland van belang zijn:

1. Zorg voor voldoende drink- en proceswater,
2. Zorg voor voldoende energie,
3. Zorg voor voldoende bereikbaarheid.

Vraag is of deze principes en opgaven door Gelderland onderschreven worden.

Twente is net als de Achterhoek en de GMR een grensregio. Het is belangrijk om grensoverschrijdende mobiliteit te hebben. In Twente is dat met goed spoor gefaciliteerd. Vraag is hoe Gelderland hiernaar kijkt:

↑ Gunstige ligging van Twente: middelpunt van (inter-)nationale corridors (beeld: RSIA Twente Must + TG, 2023)

Ook zijn Twente en de Achterhoek beide een NPVR-gebied. Vitale Regio-ontwikkeling is belangrijk en dat zal met het Rijk moeten worden opgepakt. Dit moet in de Omgevingsvisie Gelderland ook opgenomen worden.

De Kracht van Twente is gelegen is de volgende kenmerken:

- Innovatief Twente
- Groen Twente
- Sociaal Twente

De Twentse Kracht is zowel in beeld als onder woorden gebracht in de ROS. We citeren:

- De waarde van de innovatieve Twentse regio vertaalt zich in de schaalsprong naar een nog sterker economisch profiel, waar talent blijft en naartoe trekt vanwege de combinatie van toptechnologie en een aantrekkelijk leefmilieu.
- Het landschap vormt het tafelzilver van Twente. Groen fungeert als het visitekaartje van de regio, dit moet ook in de toekomst gekoesterd worden. Het reliëf van Twente biedt hierbij een onderscheidende meerwaarde, en biedt de grond voor een zeer divers landschap. Het hooggewaardeerde coulisselandschap is in veel gebieden goed herkenbaar en kan vaak ook verder worden versterkt. In het beheer van het landschap speelt de agrarische sector een belangrijke rol.

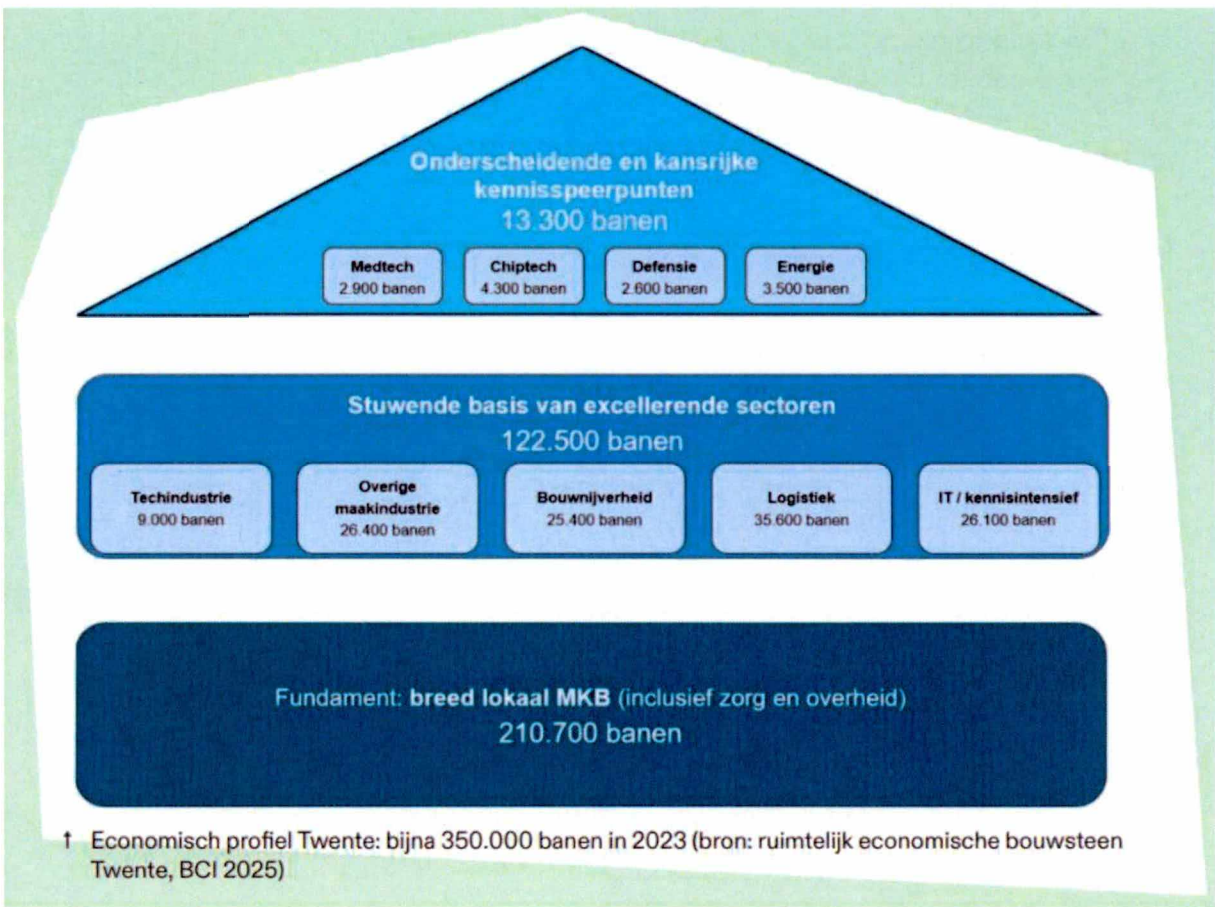
- Twente staat bekend om gemoedelijkheid en noaberschap. Het is een regio waarin mensen elkaar kennen, helpen en samenleven. Waarin stad en land elkaar nodig hebben. Twente koestert als drie-eenheid de diversiteit. Verschillen tussen stad en land zijn er zeker , diversiteit uit zich in de mate van stedelijkheid en bereikbaarheid, maar ook in de mensen en de ambities. Met diversiteit in landschapstypen, in bebouwingskarakteristieken, in ruimte en in subculturen. Van carnaval tot paasvuur, van familiebedrijf en lokale economie tot internationale kenniscampussen en van FC Twente, Heracles Almelo tot Excelsior 31.
- Twente werkt actief samen, ook buiten de regio zoals met de Stedendriehoek, de regio Zwolle, Brainport Eindhoven en de Duitse grensregio, waarbij ingezet wordt op wederzijdse versterking.

Wij onderschrijven deze Twentse kwaliteiten en kracht en vinden dat Gelderland (m.n. de Achterhoek) en Overijssel (m.n. Twente) samen moeten optrekken om deze te behouden.

Wij benoemen hier de treinverbinding Zutphen-Oldenzaal (ZUOL) als van belang voor Gelderland.

† Economisch profiel Twente: bijna 350.000 banen in 2023 (bron: ruimtelijk economische bouwsteen Twente, BCI 2025)

In de ROS staan heldere data en cijfers, waaronder de demografische ontwikkelingen. Er is gewerkt met de perspectieven die de Staatscommissie-Van Zwol eerder geschetst heeft.

Ook is er een onderdeel over de WLO-scenario's en het onderzoek van het PBL. Deze ontbreken in de Ontwerp-Omgevingsvisie van Gelderland.

Wij sluiten onze inbreng af met een quote van de oud-burgemeester van Hof van Twente en de oud-Commissaris van de Koning, Ank Bijleveld-Schouten. Wij onderschrijven deze quote en vragen Gelderland en Overijssel om dat ook te doen:

'Door samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid groeit Twente naar een groene technologische topregio waar het fijn werken, wonen en leven is.'

Ank Bijleveld – Schouten,
voorzitter Twente Board

Bijlagen

- Raadsinformatiebrief Hof van Twente, 2024
- Raadsinformatiebrief Enschede, 2024
- Raadsinformatiebrief Hengelo, 2026
- Raadsvoorstel Enschede, 2026
- Raadsadvies Hengelo, 2026
- Raadsinformatiebrief Almelo, 2026

Gemeente Hof van Twente

Raadsbrief

Onderwerp	Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente
Zaaknummer	740150
Datum	17 september 2024
Portefeuillehouder	E. Scheperman
Medewerker	Overbeek, J. (Jeroen)

Doel
Ter informatie

Aanleiding
Twente in beeld als schaalsprongregio
De regio Twente is in beeld bij het Rijk. In de contourennotitie Nota Ruimte, in een kamerbrief over grootschalige woningbouw en in het Voorontwerp Nota Ruimte staat onze regio benoemd als gebied waar na 2030 een verstedelijkingsopgave kan plaatsvinden.

Dit is een mooi resultaat van de Regionale Stedelijke Investeringsagenda (RSIA) die de gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo met de provincie in 2023 hebben opgesteld. In deze investerings-agenda staat onderbouwd waarom een schaalsprong in inwoners noodzakelijk is om de brede welvaart in Twente te stimuleren en te behouden voor de toekomst.

Positionering van Twente
Begin 2024 is bestuurlijk de wens geuit om de RSIA te verbreden tot een investeringsagenda voor heel Twente. Ook vanuit de provincie en het Rijk werd aangegeven dat verbreding naar de regio Twente wenselijk is. De afgelopen maanden is vanuit de veertien Twentse gemeenten en de provincie gewerkt aan een position paper waarin regionale opgaven staan benoemd. Het position paper Twente 2050 heeft daarmee een agenderende werking. Het beschrijft de opgaven, uitdagingen en ambities voor alle Twentse gemeenten om uit te werken in een verstedelijkingsagenda.
De sporen van de RSIA en het position paper komen hiermee samen. Vanaf nu wordt door de veertien Twentse gemeenten samengewerkt aan een ruimtelijke ontwikkelstrategie.

Inhoudelijke boodschap
Op naar een ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) voor Twente
Het position paper vormt samen met de RSIA het vertrekpunt om samen met provincie en Rijk te komen tot een ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) op het schaalniveau van de regio. We trekken in deze trajecten op dit moment al samen op met de provincie. We verwachten dat de provincie in het eerstvolgende Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BO-Leefomgeving) met het Rijk afspreekt om te onderzoeken welke kansen er voor Twente zijn om een schaalsprong te maken door daar samen met de 14 gemeenten een ruimtelijke ontwikkelstrategie Twente (ROS Twente) voor op te stellen.

Het werken aan een integrale verstedelijkingsstrategie is in het voorontwerp van de Nota Ruimte opgenomen als een te maken keuze. We verwachten een definitieve keuze in het Bestuurlijk overleg Leefomgeving of het MIRT-overleg van dit najaar.

Conclusie

Betrokkenheid raad

Naast deze informerende raadsbrief, kunt u zich ook nader laten informeren over dit proces in de bijeenkomst van de Twenteraad op 19 september 2024. In de Twenteraad wordt het proces van de ruimtelijke ontwikkelstrategie nader toegelicht en hoe een en ander zich tot elkaar verhoudt. Wij blijven u informeren over de voortqang en daar waar dit proces leidt tot aanpassingen van de omgevingsvisie, gemeentelijk beleid of projecten, leggen wij dit uiteraard aan u voor.

Samenhang met andere trajecten

Vanuit het programma “Elke regio telt” werken we in Twente vanuit de Twenteboard aan een regionale toekomstagenda. Als onderligger voor die toekomstagenda heeft de Twenteboard een Visie 2050 opgesteld. De toekomstagenda en de ROS lopen parallel aan elkaar en versterken elkaar. Het zwaartepunt in de ruimtelijke ontwikkelstrategie ligt op ambities en groei, de toekomstagenda gaat ook over het repareren en stimuleren van brede welvaart.

Daarnaast spelen opgaven als de energietransitie (RES), de transitie van het landelijk gebied (PPLG) en ook opgaven in het sociaal domein (GALA, IZA) waarin Rijk en regio elkaar nodig hebben. Door deze samenhang te blijven zien en te agenderen, kunnen de investeringen in de verschillende trajecten bijdragen aan elkaars doelen.

Ons doel is om ook op deze manier meer aandacht te krijgen voor de uitdagingen die we op het platteland tegenkomen. Veel thema's zoals woningbouw, energietransitie etc. gaan hun ruimtebeslag leggen op het landelijkgebied. Daar waar ook de landbouw de komende jaren voor grote uitdagingen staat.

Burgemeester en wethouders van Hof van Twente,

de secretaris,	de burgemeester,
drs. D. Lacroix	drs. H.A.M. Nauta-van Moorsel MPM

POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOONNUMMER
14053

Aan de Gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
3 september 2024	2400025332	J.F.A. Ruiter
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		06 - 23 59 55 81

ONDERWERP
Ruimtelijke ontwikkelstrategie Twente 2050

Geachte leden van de Raad,

In onze vergadering van 3 september 2024 hebben wij gesproken over het voornemen om als regio met provincie en Rijk te komen tot een ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) Twente met als vertrekpunt een position paper en de regionale stedelijke investeringsagenda (RSIA). Graag informeren wij u in deze raadsbrief over deze ontwikkeling.

Twente in beeld als schaalsprongregio
De regio Twente is in beeld bij het Rijk. In de contourennotitie Nota Ruimte, in een kamerbrief over grootschalige woningbouw en in het Voorontwerp Nota Ruimte staat onze regio benoemd als gebied waar na 2030 een verstedelijkingsopgave kan plaatsvinden.

Dit is een mooi resultaat van de Regionale Stedelijke Investeringsagenda die de gemeenten Enschede, Hengelo en Almelo met de provincie in 2023 hebben opgesteld. In deze investeringsagenda staat onderbouwd waarom een schaalsprong in inwoners noodzakelijk is om de brede welvaart in Twente te stimuleren en te behouden voor de toekomst.

Positionering van Twente
Begin 2024 is bestuurlijk de wens geuit om de RSIA te verbreden tot een investeringsagenda voor heel Twente. Ook vanuit de provincie en het Rijk werd aangegeven dat verbreding naar de regio Twente wenselijk is. De afgelopen maanden is vanuit de veertien Twentse gemeenten en de provincie gewerkt aan een position paper waarin regionale opgaven staan benoemd. Het position paper Twente 2050 heeft daarmee een agenderende werking. Het beschrijft de opgaven, uitdagingen en ambities voor alle Twentse gemeenten om uit te werken in een verstedelijkingsstrategie.
De sporen van de RSIA en het position paper komen hiermee samen. Vanaf nu wordt door de veertien Twentse gemeenten samengewerkt aan een ruimtelijke ontwikkelstrategie.

Op naar een ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) voor Twente
Het position paper vormt samen met de RSIA het vertrekpunt om samen met provincie en Rijk te komen tot een ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) op het schaalniveau van de regio. We trekken in deze trajecten op dit moment al samen op met de provincie.
Het werken aan een integrale verstedelijkingsstrategie is in het voorontwerp van de Nota Ruimte opgenomen als een te maken keuze. We verwachten dat de provincie in het eerstvolgende Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (BO-Leefomgeving) met het Rijk afspreekt om te onderzoeken welke kansen er voor Twente zijn om een schaalsprong te maken door daar samen met de 14 gemeenten een ruimtelijke ontwikkelstrategie Twente (ROS Twente) voor op te stellen.

Betrokkenheid raad

Eerder is door uw Raad de visie Spoorzone Hengelo Enschede als richtinggevend beleidskader vastgesteld en wordt ook gebruikt als een van de bouwstenen voor de omgevingsvisie, die binnenkort door uw Raad binnenkort wordt vastgesteld. Het traject richting een ruimtelijke ontwikkelstrategie sluit hier goed op aan. Dat geldt voor de ontwikkelagenda Economie die door uw Raad is vastgesteld.

Over de RSIA bent u via in december 2023 geïnformeerd via een raadsbrief. In februari van dit jaar heeft daarnaast in Almelo een RSIA-bijeenkomst plaatsgevonden waarvoor u, de raadsleden van Hengelo en Almelo en de provinciale staten waren uitgenodigd.

Naast deze informerende raadsbrief, kunt u zich ook nader laten informeren over dit proces in de bijeenkomst van de Twenteraad op 19 september 2024. In de Twenteraad wordt het proces van de ruimtelijke ontwikkelstrategie nader toegelicht en hoe een en ander zich tot elkaar verhoudt. Wij blijven u informeren over de voortgang en leggen indien nodig de ontwikkelstrategie en de afspraken met het Rijk aan uw Raad voor, alvorens nadere stappen te zetten naar de uitvoering. Daar waar dit proces leidt tot aanpassingen van de omgevingsvisie, gemeentelijk beleid of projecten, leggen wij dit uiteraard ook aan u voor.

Samenhang met andere trajecten
Vanuit het programma "Elke regio telt" werken we in Twente vanuit de Twenteboard aan een regionale toekomstagenda. Als basis voor die toekomstagenda heeft de Twenteboard een Visie 2050 opgesteld. De toekomstagenda en de ROS lopen parallel aan elkaar en versterken elkaar. Het zwaartepunt in de ruimtelijke ontwikkelstrategie ligt op ambities en groei, de toekomstagenda gaat over opgaven gedefinieerd vanuit de kracht en groeipotentie van Twente en over het repareren en stimuleren van brede welvaart. Het gaat daarbij concreet om opgaven gedefinieerd vanuit achterstanden in Twente en investeringssystematiek van het Rijk.

Daarnaast spelen opgaven als de energietransitie (RES), de transitie van het landelijk gebied (PPLG) en ook opgaven in het sociaal domein (GALA, IZA) waarin Rijk en regio elkaar nodig hebben. Door deze samenhang te blijven zien en te agenderen, kunnen de investeringen in de verschillende trajecten bijdragen aan elkaars doelen.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de Burgemeester,

(E.A. Smit) (R.W. Bleker)

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Gemeenteraad van Hengelo
Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	**Zaaknummer**	**Uw kenmerk**	**Datum**
	4086870		9 maart 2026

Geachte leden van de raad,

ROS Twente en de Nota Ruimte
Twente is in de ontwerp-Nota Ruimte vanwege de economische kracht en potentie aangewezen als een zogenaamde initieerregio. Deze aanwijzing maakt onder andere grootschalige woningbouw en bevolkingsgroei door middel van een schaalsprong in Twente mogelijk. Om deze schaalsprong verder vorm te geven werken we de verstedelijkingsstrategie van Twente uit in de ROS Twente (Ruimtelijke Ontwikkel Strategie). De spoorzone Hengelo Enschede (SHE) is een concrete uitwerking van de Twentse schaalsprong en de ROS. In de ontwerp-Nota Ruimte is de SHE aangewezen als een Nationaal Grootschalig woningbouwlocatie. De meeste extra inwoners, woningen, voorzieningen en arbeidsplaatsen zullen landen in de drie steden met een zwaartepunt in de Spoorzone Hengelo Enschede (SHE).

Doel van deze brief
In deze brief informeren wij u over de huidige stand van zaken in het traject van de ROS Twente, waar we naartoe werken, de planning voor 2026 en de positie van uw raad.

Terugblik
In november 2024 hebben Rijk en regio afgesproken om gezamenlijk een verstedelijkingsstrategie - de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente – op te stellen. Deze strategie geeft straks het gezamenlijke toekomstbeeld voor wonen, werken, leven, mobiliteit, landschap, energie en klimaat in Twente richting 2050 weer. De eerder door de drie steden (Enschede-Hengelo-Almelo) opgestelde Regionale Stedelijke Investeringsagenda (2023) de Position Paper Twente 2050 (2024), de ontwerp-Nota Ruimte (2025) zijn hiervoor belangrijke input geweest. De hierin vastgelegde ambities passen volledig bij de uitgangspunten die de gemeenteraad van Hengelo in de omgevingsvisies Hart van Hengelo en Stedelijk Hengelo heeft vastgelegd evenals bij de Koers van Hengelo 2040.

Stand van zaken
Vanaf mei 2025 is een traject gestart met Rijk en regio om tot de eerste beelden te komen voor de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente. Hoe komen we tot een schaalsprong in Twente? Een schaalsprong waarin Twente in 2050 met minstens 100.000 inwoners is gegroeid, met minstens 60.000 woningen en minstens 55.000 banen is toegenomen? Hiervoor zijn het afgelopen jaar de regionale opgaven, ambities, gezamenlijke waarden, toekomstperspectieven en ontwikkelprincipes verkend. We werken nu toe naar keuzes.
Tussenresultaten van dit traject zijn gemeld bij:

1. Het BOL in juni 2025 (Bestuurlijk Overleg Leefomgeving: Brief - Uitkomsten Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving 2025)
2. Bij de BO MIRT van januari 2026 (Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport: Brief - Uitkomsten BO's MIRT 2025)

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

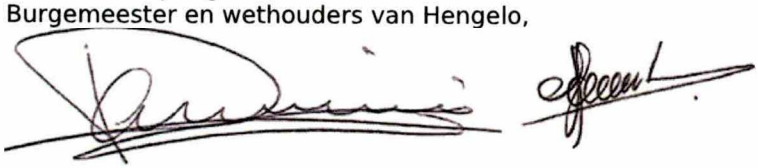
In de Ontwerp Nota Ruimte van september 2025 zijn de kansen van Twente voor een schaalsprong na 2030 nog een keer herbevestigd door het Rijk. Twente heeft in deze nota de status van "initieerregio". De ROS is te zien als de uitwerking van de Ontwerp Nota Ruimte voor de initieerregio Twente.

Waar werken we naartoe?
We werken met de ROS toe naar een door Rijk en regio gedeeld ruimtelijk toekomstbeeld voor Twente in 2050. Een toekomst waarin Twente een schaalsprong maakt. Een schaalsprong die nodig is voor een veerkrachtig en toekomstbestendig Twente. Bij dit toekomstbeeld horen ook ontwikkelprincipes: langs welke lat leggen we plannen om dit toekomstbeeld te kunnen bereiken?
De doorvertaling van de ROS vindt op lokaal niveau plaats in de omgevingsvisies. Door als veertien gemeenten dezelfde ontwikkelprincipes te hanteren, bouwen we aan een samenhangende regionale ontwikkeling die krachtiger is dan de som der delen. De verwerking in de lokale omgevingsvisies is ook hét moment om inwoners te betrekken bij deze regionale uitgangspunten.
Als er ruimtelijke vraagstukken spelen in een gemeente die impact hebben op buurgemeenten, dan gaan gemeenten hierover met elkaar in overleg.
De schaalsprong die in de ROS wordt uitgewerkt, is een essentiële pijler in het integrale verhaal van de NPVR (Nationaal Programma Vitale Regio's) om de komende twintig jaar de sociaaleconomische structuur van de regio te versterken, de ambities te ondersteunen en de spiraal van verschraling tegen te gaan. In dit kader wordt bij het opstellen van de ROS ook nauw samengewerkt met Twenteboard en daarmee met het onderwijs en de ondernemers om alle doelstellingen voor de regio zo goed mogelijk op elkaar af te stemmen en elkaar te versterken.

Planning 2026 en positie raad
In het plan van aanpak voor de ROS van april 2025 is een planning opgenomen. Deze planning is ondertussen verder uitgewerkt met momenten voor uw raad. Uitgangspunt is om de definitieve ROS aan te bieden bij het BOMIRT van november 2026.
We verwachten eind maart 2026 een eerste concept ROS beschikbaar te hebben. Dit betekent dat een eerste behandeling van de ROS in de gemeenteraden na de gemeenteraadsverkiezingen plaatsvindt.
Het streven is om begin mei 2026 Twente breed informatiesessie(s) over de ROS te organiseren voor de nieuwe gemeenteraden.
Eind mei komt de concept ROS richting uw raad. Dit is een zogenaamde 90% versie waarin nog ruimte zit om bij te sturen. Dit is een moment om wensen en bedenkingen op te halen bij uw raad. Deze wensen en bedenkingen worden meegenomen en meegewogen om richting een definitieve versie van de ROS te komen na de zomervakantie van 2026.
De definitieve versie van de ROS wordt rond november 2026 voorgelegd aan het BOMIRT. Hierna gaat de definitieve versie richting colleges en raden met de vraag in te stemmen met de ROS als bouwsteen voor de (te actualiseren) omgevingsvisie. Voor Hengelo betekent dit dat wij de vierde fase van onze omgevingsvisie hiervoor gebruiken. In de vierde fase zullen de visie voor het buitengebied, het hart van Hengelo en de wijken en bedrijventerreinen samengevoegd worden en worden geactualiseerd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,

de gemeentesecretaris,
D. Lacroix

de burgemeester,
S.W.J.G. Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad C

Onderwerp	Wensen en bedenkingen Ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) Twente		
Portefeuillehouder	Malkis Jajan agendaletter (C)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie & Beleid Fysiek	Aangeboden aan Raad	26 mei 2026
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2600012890

Wij stellen u voor te besluiten om:

1 geen wensen of bedenkingen in te dienen met betrekking tot de concept ruimtelijke ontwikkelstrategie (ROS) Twente.

Inleiding en voorgeschiedenis

Twente is een economisch sterke regio waar het goed wonen, werken en recreëren is. Twente is in de ontwerp-Nota Ruimte (september 2025) vanwege de economische kracht en potenties aangewezen als een zogenaamde initieerregio. Hiermee hebben we een opgave voor grootschalige woningbouw en bevolkingsgroei door middel van een schaalsprong gekregen. De spoorzone Hengelo - Enschede (SHE) is in dit kader recent als grootschalige woningbouwlocatie aangewezen.
Om de Twentse kwaliteiten ook voor de toekomst vast te houden, en daarbij ruimte te bieden aan de nationale groeiopgaven, trekken we in Twente samen op. De veertien Twentse gemeenten, het rijk, de provincie en het waterschap zijn bezig met het opstellen van de verstedelijkingsstrategie “Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente”, afgekort ROS Twente. Hierin wordt onder andere beschreven welke verstedelijkingprincipes en uitgangspunten we willen hanteren om in Twente – rekening houdend met de Twentse identiteit - een schaalsprong in inwoners, wonen en arbeidsplaatsen te realiseren. Dit is nodig om ook in de toekomst een krachtige en vitale regio te blijven met sterke voorzieningen, bedrijven en kennisinstellingen. De ROS Twente en de daar in aangegeven kwantitatieve ambities voor woningbouw (toevoegen 80.000 woningen) en werken (toevoegen 62.000 banen) zijn richtinggevend en belangrijk voor het realiseren van een veerkrachtig en toekomstbestendig Twente in 2050.

Op de conceptversie die nu voorligt kan uw Raad wensen en bedenkingen worden ingediend. Bestuurlijk en ambtelijk is vanuit Enschede volop aan de ROS Twente bijgedragen. De inhoud van de ROS Twente is in lijn met onze omgevingsvisie. De planning is om de definitieve ROS Twente aan te bieden in het BOMIRT van november 2026.

Uw raad is het afgelopen periode op verscheidene momenten (schriftelijk) geïnformeerd:

- Begin juli 2025 over de thema’s en de leidende principes ROS Twente. Document enschede - Brief aan de raad - iBabs Publieksportaal Op 15 september 2025 is hierover gesproken in de stedelijke commissie;
- Op 26 januari 2026 door het Rijk over de ontwerp Nota Ruimte tijdens een inloopsessie;
- Begin maart 2026 over de stand van zaken de verdere planning. Document enschede - Brief aan de raad: Stand van zaken Ruimtelijke ontwikkelstrategie Twente - iBabs Publieksportaal In deze brief is aangekondigd dat de 90% versie eind mei met uw raad wordt gedeeld om eventuele wensen en bedenkingen op te halen;
- Op 6 en 7 mei 2026 zijn de Twentse gemeenteraden, de Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap in de gelegenheid gesteld om zich via een webinar te laten informeren over de ROS Twente. https://youtube.com/live/A7Z92oV4q2I?feature=share en https://youtube.com/live/GfjjkEsGVR0?feature=share. Compilatie: https://video.sayyeah.nl/5af7630e-a8ee-40b2-a1b0-eaf4057909fd

Op 15 juni staan de ROS en de SHE op de agenda van het inwerkprogramma van uw raad.

De concept ROS wordt nu aangeboden aan alle Twentse colleges die op hun advies aan de raden wensen en bedenkingen kunnen vragen. De uitkomsten van deze ronde kunnen dan in en na de zomer worden meegenomen bij de totstandkoming van de definitieve versie.

In november 2026 staat de bespreking van de definitieve ROS in het BO MIRT op de planning. Het BO MIRT is het bestuurlijk overleg met het Rijk over plannen en toekenning van middelen op het gebied van ruimte en transport. Na vaststelling in het BO-MIRT is het aan de gemeenten om de strategie te laten landen in de lokale omgevingsvisies. Hierbij heeft uw raad een formele positie. Uw raad stelt dan de eventuele wijziging in de omgevingsvisie vast.

Waar de ROS de verstedelijkingsopgave op regionale schaal weergeeft, zal de feitelijke weerslag hiervan voor Enschede en Hengelo worden ingevuld via de Spoorzone Hengelo Enschede (SHE). Deze spoorzone bevat het gebied langs het spoor met daarin alle zeven stations van Enschede en Hengelo. Op dit moment wordt de SHE concreter uitgewerkt in het ontwikkelperspectief SHE. Uw Raad zal hierover in het derde kwartaal verder inhoudelijk worden geïnformeerd.

Publieksvriendelijke samenvatting
Twente is een economisch sterke regio waar het goed wonen, werken en recreëren is. Om de Twentse kwaliteiten ook voor de toekomst vast te houden, en daarbij ruimte te bieden aan de nationale groeiopgaven, trekken we in Twente samen op. De veertien Twentse gemeenten, het rijk, de provincie en het waterschap zijn bezig met het opstellen van de verstedelijkingsstrategie "Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente", afgekort ROS Twente. Hierin wordt onder andere beschreven hoe we naar de inrichting van Twente kijken en welke uitgangspunten we hanteren rekening houdend met onze identiteit. Dit om Twente ook naar de toekomst toe een regio te laten zijn waar het prettig wonen is, voldoende huizen en banen zijn en voorzieningen in stand kunnen blijven zoals scholen en musea. De ROS Twente is een toekomstbeeld voor Twente in 2050.

Er is nu een voorlopig plan klaar waarop gemeenten kunnen reageren. De inhoud van de ROS Twente is in lijn met onze omgevingsvisie; het kader waarin de gewenste ruimtelijke ontwikkeling van onze stad is vastgelegd. Het definitieve plan wordt samen met het rijk in november vastgesteld.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven
De ROS Twente past bij onze eigen strategische opgaven. Onder andere gegeven de talentopgave is ons doel om als stad een belangrijke bijdrage te leveren aan de ROS Twente ambitie door zelf te groeien richting de 200.000 inwoners in 2050. Dit door het toevoegen van 30.000 (van de 80.000 in Twente) woningen en minimaal 30.000 banen (van de 62.000 in Twente).[1] In de SHE zal ongeveer twee derde van de Enschedese woonopgave en een groot deel van de economische speerpunten moeten landen. De SHE is door het Rijk in de ontwerp-nota Ruimte opgenomen als grootschalige woningbouwlocatie.

Argumenten

1.1 De ROS past binnen de Omgevingsvisie van uw Raad
De concept versie van de ROS draagt ook bij aan onze lokale ambities.. De concept-ROS is inhoudelijk in lijn met onze eigen omgevingsvisie. De ROS is een goede basis om samen met medeoverheden en andere partners te werken aan een sterke, veerkrachtige en toekomstbestendig regio richting 2050.

1.2 De ROS is een ruimtelijk richtinggevend document
De ROS/verstedelijkingsstrategie is geen juridisch instrument volgens het beleidsinstrumentarium onder de Omgevingswet (zoals de omgevingsvisie of een omgevingsprogramma).
De ROS is daardoor niet bindend, het is een onderlinge bestuurlijke afspraak tussen de overheden die zich hebben aangesloten bij deze samenwerking. Iedereen in deze samenwerking spant zich in om de ambities uit de verstedelijkingsstrategie te vertalen naar het eigen beleidsinstrumentarium.
In de ROS is hierover de volgende tekst opgenomen: *'Deze verstedelijkingsstrategie wordt gepositioneerd als een beleidsvoornemen op het beleidsinstrumentarium van de Omgevingswet met als doel om het juridisch planologische beleidsinstrumentarium (omgevingsvisie, programma's en/of omgevingsplan) aan te passen conform de geformuleerde ambities in deze strategie. Waar nodig zal participatie plaatsvinden en een MER worden uitgevoerd. Waar beleidsvrijheid is zetten partijen zich in te handelen naar dit beleidsvoornemen.'*

[1] Aantallen gerekend vanaf 1-1-2022

De ROS is dus een richtinggevend kader waarbinnen partijen hun best doen om het én te vertalen in het eigen beleidsinstrumentarium maar ook om zo veel mogelijk te handelen in lijn met de strategie. De Twentse gemeenteraden hebben elk een eigen bevoegdheid de ROS door te laten werken in de omgevingsvisie. De inhoud van de ROS is in lijn met onze omgevingsvisie en deze hoeft nu niet te worden aangepast.

1.3 De ruimtelijke ontwikkelstrategie is een gezamenlijke strategie om de hele regio te versterken
De ROS is het gezamenlijke verhaal van de Twentse gemeenten. Wij vragen u om met deze blik naar de concept ROS te kijken. Dit betekent dat de ROS geen antwoorden geeft op specifieke lokale situaties. In de ROS zijn zeven verstedelijkingsprincipes ontwikkelprincipes opgenomen. Deze zeven principes zijn:

1. Bloeiende regio rondom levendige steden;
2. Benut de kracht van het landschap;
3. Verstedelijking en economie gaan hand in hand;
4. Creëer nabijheid;
5. Koester Twentse kwaliteiten en versterk het bestaande;
6. Neem verantwoordelijkheid;
7. Pak opgaven aan bij de bron.

Door als overheden deze principes via het ruimtelijk beleid toe te passen ontstaat door de hele regio de gewenste ruimtelijke ontwikkeling. De ruimtelijke ontwikkelingen versterken elkaar waardoor een ruimtelijke samenhang ontstaat die sterker is dan de som der delen. Hierdoor staan we als regio en steden opnieuw goed op de radar van het Rijk. Dat is belangrijk om zo in samenwerking met het Rijk over te kunnen gaan tot een uitvoeringsprogramma, om tijdig aanspraak te kunnen maken op beschikbare en te verdelen middelen.

1.4 Uw raad wordt in de gelegenheid gesteld om eventueel uw wensen en bedenkingen in te dienen
Vanuit het college zijn er geen wensen of bedenkingen met betrekking tot het voorliggende concept. Dit omdat de ROS past binnen de door uw Raad vastgestelde Omgevingsvisie. Wanneer Uw Raad toch de behoefte heeft wensen en bedenkingen in te dienen, kan het besluiten tot het amenderen van voorliggend voorstel. Gezien de planning en de benodigde verwerkingstijd zouden wensen en bedenkingen voor 1 juli 2026 moeten worden ingediend. Zo kunnen ze tijdig verwerkt worden in de definitieve versie die in november geagendeerd wordt in de BO MIRT.

Risico's
De formatie van een nieuw college is op dit moment nog gaande. Dit betekent dat er nog geen nieuw coalitieakkoord ligt voor de komende jaren. Gezien de inhoud van de strategie en het feit dat het gemeentebestuur zelf aan zet is om de ROS door te vertalen in lokaal beleid is het nog niet afgerond zijn van het formatieproces geen onoverkomelijk bezwaar. Wel wordt ervan uitgegaan dat er in het coalitieakkoord afspraken worden vastgelegd over de ROS waarbij het vanzelfsprekend is dat alle gemeenten in Twente een bijdrage leveren aan wat er moet gebeuren.

Het is niet zeker of alle gemeenten het concept in deze fase via een zienswijze procedure aan de raad voorleggen. Dit kan tot vertraging leiden.

Kosten en financiële dekking van het voorstel
N.v.t.

Afweging en alternatieven
Geen, het is vooral gegeven het halen van planning BO-MIRT in november 2026 van belang dat uw raad nu eventuele wensen en bedenkingen kenbaar maakt.

Participatie
De ROS is inhoudelijk in lijn met ons beleid (Omgevingsvisie), daarom is er nu geen participatie gedaan.

Communicatie
Nee (geen actieve communicatie)

Vervolg
In de zomervakantie worden alle relevante reacties verwerkt tot een 100% versie van de ROS.

In september wordt de 100% versie geagendeerd bij het DO- en het BO ROS om uiteindelijk te kunnen agenderen bij het BO-MIRT in november 2026.
Op basis van de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie werken we als regio met het Rijk verder aan een uitvoeringsagenda en uiteindelijk een investeringsagenda.

De eindversie van de ROS Twente zal – na behandeling in het BOMIRT (november 2026) - aan uw Raad worden aangeboden als bouwsteen voor eigen beleid en projecten.

Bijlagen
Concept ROS Twente (90% versie), Raadsvoorstel

Burgemeester en Wethouders van Enschede, 26 mei 2026

de Secretaris,	**de Burgemeester,**
M.W. de Graaf	R.W. Bleker

RAADSADVIES

ZAAKNUMMER	BEHANDELEND AMBTENAAR	AFDELING	PORT. HOUDER
4473000	Maaike Roelofs	SO-AR	Gerard Gerrits

Gemeente Hengelo

ONDERWERP

Wensen en bedenkingen Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Twente

BESLUIT

De gemeenteraad besluit:

1. Kennis te nemen van het concept "Ruimtelijke Ontwikkel Strategie (ROS) Twente"
2. Geen wensen en bedenkingen in te dienen op de Ruimtelijke Ontwikkel Strategie (ROS) Twente.

INLEIDING

Sinds een aantal jaar heeft Hengelo de ambitie ingezet om te groeien. Dit vanuit de noodzaak om de beroepsbevolking op peil te houden en de vergrijzing het hoofd te bieden. Daarmee zijn we in staat om ook het draagvlak onder de voorzieningen die onze stad aantrekkelijk maken om te wonen, leven en werken in stand te houden of te versterken.
Deze ambitie is onder meer bekrachtigd in de omgevingsvisies Hart van Hengelo en Stedelijk Hengelo die door de Raad zijn vastgesteld.
Om deze ambitie kracht bij te zetten is in 2022 de Regionale Stedelijke Investeringsagenda opgesteld samen met Almelo, Enschede en de provincie Overijssel. Hierin hebben wij het bod gedaan aan het Rijk om in de periode tot 2050 zo'n 60.000 woningen toe te voegen in de drie steden. Dit in combinatie met economische versterking om zo onze bijdrage te leveren aan de opgaven van Nederland en van onze regio.
Als vervolg hierop is door alle Twentse gemeenten en de provincie het Position Paper voor Twente opgesteld waarmee ook de 11 andere gemeenten zich achter deze ambitie hebben geschaard.
Dit heeft er onder meer toe geleid dat de Twente door het Rijk als initieerregio is opgenomen in de Nota Ruimte met kansen voor een schaalsprong in woningbouw en economie. Ook de aanwijzing door het Rijk van de Spoorzone Hengelo-Enschede (SHE) als grootschalige woningbouwlocatie is mede hiervan een resultaat.
Om hier handen en voeten aan te geven is in de afgelopen periode door alle partijen: Rijk, 14 Twentse gemeenten, provincie en waterschap gewerkt aan een verstedelijkingsstrategie voor Twente. Dit is de Ruimtelijke OntwikkelStrategie Twente (ROS Twente). De 90% versie hiervan ligt nu bij u voor.

Stand van zaken

In de afgelopen maanden is de inbreng vanuit verschillende gremia verwerkt tot een eerste concept ROS Twente. Over dit proces hebben wij u onlangs per brief geïnformeerd (zaak 4086870).
Begin mei worden de gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het Waterschap via een Webinar geïnformeerd de ROS.
We gaan dit zoveel mogelijk in gezamenlijkheid doen.
Het concept ligt nu voor om wensen en bedenkingen in te brengen. De uitkomsten van deze ronde kunnen in en na de zomer worden meegenomen bij de totstandkoming van de definitieve versie.
In november 2026 staat bespreking van de definitieve ROS in het BO-MIRT op de planning. Na vaststelling in het BO-MIRT is het aan de gemeenten om de strategie te laten landen in de lokale omgevingsvisies.

ARGUMENTEN

1.1 Het streven is om de ROS in november 2026 in het BO MIRT te bespreken

De reactietermijn voor het inbrengen van wensen en bedenkingen eindigt op 1 juli 2026, opdat in de zomer alle reacties verwerkt kunnen worden en gekomen kan worden tot een 100% versie van de ROS.
In september wordt de 100% versie besproken in het Bestuurlijk Overleg, waarna agendering plaatsvindt in het BO-MIRT in november 2026.
We streven dus naar agendering in het eerstvolgende BO-MIRT. Daarmee staan we goed op de radar van het Rijk. Dat is belangrijk om zo in samenwerking met het Rijk over te kunnen gaan naar een uitvoeringsprogramma en om tijdig aanspraak te kunnen maken op beschikbare en te verdelen middelen.

1.2 De ROS is een ruimtelijk richtinggevend document

De ROS/verstedelijkingsstrategie is geen juridisch instrument volgens het beleidsinstrumentarium onder de Omgevingswet (zoals de omgevingsvisie of een omgevingsprogramma).

De ROS is daardoor niet bindend, het is een onderlinge bestuurlijke afspraak tussen de overheden die zich hebben aangesloten bij deze samenwerking. Iedereen in deze samenwerking spant zich in om de ambities uit de verstedelijkingsstrategie te vertalen naar het eigen beleidsinstrumentarium.
Daarom hebben we de volgende tekst in de ROS opgenomen:
'Deze verstedelijkingsstrategie wordt gepositioneerd als een beleidsvoornemen op het beleidsinstrumentarium van de Omgevingswet met als doel om het juridisch planologische beleidsinstrumentarium (omgevingsvisie, programma's en/of omgevingsplan) aan te passen conform de geformuleerde ambities in deze strategie. Waar nodig zal participatie plaatsvinden en een MER worden uitgevoerd. Waar beleidsvrijheid is zetten partijen zich in te handelen naar dit beleidsvoornemen.'

De ROS is dus een richtinggevend kader waarbinnen partijen hun best doen om het én te vertalen in het eigen beleidsinstrumentarium maar ook al zo veel mogelijk te handelen in lijn met de strategie. Het is aan onze gemeentelijke omgevingsvisie waar nodig hierop aan te passen. Uw raad heeft de bevoegdheid om te bepalen hoe de doorvertaling van de ROS in onze omgevingsvisie.
De ROS is het verhaal van de regio Twente en we vragen uw raad om met deze blik naar deze CONCEPT versie te kijken voor eventuele wensen en bedenkingen.

2.1 De ontwikkelstrategie is een gezamenlijke strategie om de hele regio te versterken
De ROS is een gezamenlijke strategie van regio, waterschap, provincie en Rijksoverheid. Dat betekent dat we met een regionale bril op kijken naar de ruimtelijke ontwikkeling. Dat betekent dat de ROS geen antwoorden geeft op specifieke lokale situaties. In de ROS zijn zeven ontwikkelprincipes opgenomen. Door als overheden deze principes via het ruimtelijk beleid toe te passen ontstaat door de hele regio een typisch Twentse ruimtelijke ontwikkeling. Doordat ruimtelijke ontwikkelingen elkaar op deze wijze versterken ontstaat een ruimtelijke samenhang die sterker is dan de som der delen.

a. Uw raad wordt voorgesteld geen wensen en bedenkingen in de dienen.
Zoals in de inleiding aangegeven sluit de ROS Twente nauw aan bij de ambities van de gemeente Hengelo zoals die is vastgelegd in verschillende door uw raad vastgestelde stukken zoals onder meer de omgevingsvisies Hart van Hengelo en Stedelijk Hengelo. De ROS biedt ons kansen om nog nadrukkelijker bij het Rijk en de provincie op de agenda te komen en ondersteunt ons daarbij in het realiseren van onze doelstellingen. Om deze reden adviseren wij u geen wensen en bedenkingen in te dienen.

KANTTEKENINGEN

1.1 Gemeenteraadsverkiezingen
De formatie is op dit moment nog gaande, dit betekent dat er nog geen nieuw coalitie- of raadsakkoord ligt voor de komende jaren. Omdat vertraging in het proces niet in het belang is van onze regio en onze gemeente, leggen wij de concept-ROS nu al wel aan u voor. Gezien de inhoud van de strategie en gezien het feit dat het aan onszelf is om de strategie te zijner tijd door te vertalen in lokaal beleid, zien wij geen onoverkomelijke bezwaren om lopende de formatie dit voorstel aan u voor te leggen.

2.1 Voortgang houden in het proces is wenselijk
Als agendering niet in het BO-MIRT van november 2026 plaatsvindt, dan schuift dit door naar 2027. Dat zou een gemiste kans zijn voor Hengelo en de hele regio gelet de ambitie die met elkaar is uitgesproken.

VERVOLG

Bestuurlijk:
In de zomervakantie worden alle reacties verwerkt tot een 100% versie van de ROS.
In september wordt de 100 % versie geagendeerd bij het DO en het BO om uiteindelijk te kunnen agenderen bij het BO-MIRT in november. Op basis van de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie werken we als regio met het Rijk verder aan een uitvoeringsagenda en uiteindelijk een investeringsagenda.

Financieel:
Op basis van de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie werken we als regio met het Rijk verder aan een uitvoeringsagenda en uiteindelijk een investeringsagenda.

Juridisch:
De verstedelijkingsstrategie/ROS is geen juridisch instrument. Het is aan de betrokken overheden om de ruimtelijke ontwikkelstrategie door te vertalen in de eigen ruimtelijke instrumenten.

Uitvoering
Het vaststellen van de ROS is nog maar het begin van de realisatie van alle ambities. In de komende jaren zal er regionaal blijvend gewerkt moeten worden aan plannen, onderzoeken en het uitvoeren van

investeringen om deze ambities ook daadwerkelijk te realiseren. In de komende tijd wordt hiervoor een uitvoeringsplan opgesteld.

BIJLAGEN

- *Conceptversie Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente*

Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage
-

Datum
2 juni 2026

Onderwerp
Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Twente en Nationaal Programma Vitale Regio's

Geachte leden van de raad,

In deze raadsbrief informeren we u over twee regionale ontwikkelingen: de Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Twente (ROS) en het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR).

Ruimtelijke Ontwikkel Strategie Twente (ROS)
Twente is een economisch sterke regio waar het goed wonen, werken en recreëren is. Het is echter niet vanzelfsprekend dat dit ook in de toekomst zo blijft. Om deze kwaliteit te behouden en tegelijkertijd ruimte te bieden aan nationale opgaven, werken de partners in Twente nauw samen. De economische kracht en groeipotentie van Twente is ook door het Rijk onderkend, Twente is in de Ontwerp-Nota Ruimte aangemerkt als regio met de mogelijkheid voor een schaalsprong in economie en inwonersaantal. Tussen Rijk en regio is daaropvolgend afgesproken dat voor Twente gezamenlijk een verstedelijkingsstrategie wordt opgesteld.

De Rijksoverheid, de provincie Overijssel, de veertien Twentse gemeenten en waterschap Vechtstromen hebben gezamenlijk de ROS opgesteld. Hierin zijn de ontwikkelprincipes en uitgangspunten voor de verdere ontwikkeling van Twente vastgelegd.

Twente kan zich versterken door een schaalsprong in economie, inwonertal en kwaliteit. Met het oog op de toekomst is groei in zowel het aantal inwoners als economische activiteiten noodzakelijk. Zonder deze groei dreigen vergrijzing, bevolkingskrimp en een afname van het draagvlak voor voorzieningen, bedrijven en kennisinstellingen. Om de benodigde groei te realiseren met behoud van de Twentse identiteit, is de ROS opgesteld.

In de afgelopen maanden is input vanuit verschillende bestuursorganen verwerkt tot het concept. Op 6 en 7 mei jl. werden gemeenteraden, Provinciale Staten en het Algemeen Bestuur van het waterschap via een webinar geïnformeerd over de inhoud van de ROS. Hiervoor heeft u een aparte uitnodiging ontvangen. Van dit webinar is een korte compilatie van de beide sessies gemaakt; In een paar minuten krijgt u een goed beeld van de belangrijkste inzichten en gesprekken.

Klik hier voor de compilatie:
https://video.sayyeah.nl/5af7630e-a8ee-40b2-a1b0-eaf4057909fd

Via de volgende links kunt u ook de volledige sessies terugkijken:
- Sessie woensdag 6 mei: https://youtube.com/live/A7Z92oV4q2I?feature=share
- Sessie donderdag 7 mei: https://youtube.com/live/GfjjkEsGVR0?feature=share

Vervolg: richting uitvoeringsagenda
In de zomer wordt de concept ROS uitgewerkt tot een definitieve versie. In september wordt deze versie besproken in het Bestuurlijk Overleg ROS, waarna agendering plaatsvindt in het BO-MIRT (Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport) van november 2026. Tijdige agendering in het BO-MIRT is van belang om daarmee de samenwerking tussen Rijk en regio op deze verstedelijkingsstrategie te bestendigen. Vertraging bij de behandeling van de ROS in het BO-MIRT kan nadelig zijn voor onze regio doordat wij dan de aansluiting missen op politiek-bestuurlijke processen bij de landelijke overheid. De volgende fase na behandeling in het BO-MIRT is namelijk het gezamenlijk uitwerken van de ROS in een uitvoeringsagenda en een investeringsagenda.

De ROS is een richtinggevend document en geen juridisch instrument binnen de Omgevingswet. De verstedelijkingsstrategie is daarmee niet bindend voor anderen dan de betrokken partners. Het vormt een bestuurlijke afspraak tussen de betrokken overheden. Partijen spannen zich in om de ambities te vertalen naar hun eigen beleidsinstrumentarium en hiernaar te handelen.
De strategie kent een regionale insteek en doet geen uitspraken over specifieke lokale situaties. Door toepassing van de opgenomen ontwikkelprincipes ontstaat een samenhangende ruimtelijke ontwikkeling die de kwaliteit en identiteit van Twente als geheel versterkt.

Na afronding van de ROS is het aan gemeenten om de ROS te vertalen naar het eigen beleid. Zoals u weet werkt Almelo momenteel aan de actualisatie van de omgevingsvisie. Daarin worden de principes uit de ROS vertaald naar een visie die past bij Almelo, zodat de stad haar eigen karakter behoudt, aantrekkelijk blijft voor huidige inwoners en tegelijkertijd kan bijdragen aan de nationale woningbouwopgave en de daarmee samenhangende behoefte aan voorzieningen. De ROS vormt daarmee een bouwsteen voor actualisatie van de omgevingsvisie. U heeft daarbij de bevoegdheid om te bepalen op welke wijze deze doorvertaling plaatsvindt.

De conceptversie van de ROS sluit aan bij de lokale ambities van de gemeente Almelo en biedt een goede basis om samen met medeoverheden te werken aan een sterke en vitale regio. De gemeente Almelo is zowel ambtelijk als bestuurlijk betrokken bij de totstandkoming van deze verstedelijkingsstrategie.

Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)
Naast de ROS is ook het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR) een belangrijke regionale ontwikkeling. U bent hierover eerder geïnformeerd via raadsbrief D/25/765315.

In 2023 hebben drie adviesraden het rapport 'Elke Regio Telt' gepubliceerd. Het kabinet heeft de uitwerking van *Elke Regio Telt* ondergebracht in het NPVR. Ook grensoverstijgende samenwerking is toegevoegd aan het NPVR. Twente is daarin aangewezen als een van de 11 regio's. Met de aanwijzing heeft het Rijk zich verplicht intensiever te gaan samenwerken met Twente en dit structureel te borgen.

Plan voor de Regio
De Twenteboard heeft na afronding van de Visie Twente in 2050 (eind 2024) de verhaallijn vastgesteld voor wat toen nog de kansenagenda/toekomstagenda heette. Dit is samen met vertegenwoordigers van de verschillende ministeries gebeurd. Daarin is ruimte gegeven aan de

ambities van Twente zoals beschreven in de Visie 2050 en hoe verschraling van de voorzieningen kan worden doorbroken.

Twente heeft vanaf het begin aangegeven een rol te willen spelen in landelijke opgaven. Daarom is ook gepleit voor opname in de Nota Ruimte — en dat is inmiddels gelukt. De Ruimtelijke Ontwikkelstrategie (ROS) werkt deze afspraken verder uit. Twente kan op termijn een aanzienlijk groter aandeel krijgen in de landelijke verstedelijkingsopgaven, aansluitend bij de regionale ontwikkelingen. De schaalsprong die voor Twente gerealiseerd moet worden vindt ook z'n plek in het kader van het NPVR.

Met procesmiddelen van het Rijk is de 'kansenagenda' de afgelopen periode doorontwikkeld richting het Plan voor de Regio. Het Plan voor de Regio zoals dat is opgesteld bevat 21 regionale opgaven die passen bij zowel de eerder vastgestelde verhaallijn als de uitgangspunten bij het NPVR van het Rijk. Ze geven de inzet weer van Twente voor het NPVR.

De Twenteboard heeft het plan in december 2025 vastgesteld. Op 20 maart 2026 is het besproken en goedgekeurd door de betrokken ministeries (in het interdepartementale directeurenoverleg). Daarmee is groen licht gegeven om samen te werken aan een uitvoeringsagenda. Twente loopt hierin voorop.

Vervolg: richting uitvoeringsagenda
Het ministerie van Binnenlandse Zaken werkt momenteel aan het proces en de vormgeving van de uitvoeringsagenda. Twente denkt mee over de opzet en hoe verder. Parallel hieraan werken we in de regio, onder regie van de Twente Board en met inzet van collega's uit onze organisaties, bedrijfsleven en kennisinstellingen aan de concretisering van de 21 opgaven. Daarbij leggen we ook de koppeling met het coalitieakkoord en mogelijke beschikbare budgetten. Dat is nodig omdat de herijking van de investeringslogica nog niet veel verder is uitgewerkt en er (nog) geen extra geld beschikbaar is gesteld door het kabinet, niet anders dan procesgeld voor de komende jaren. Verder scherpen we onze lobby aan in aanloop naar de behandeling van de rijksbegroting na de zomer. Dit doen wij samen met de andere 10 NPVR -regio's en apart als Twente waar het kan en moet. De kernboodschap: voortzetting van het NVPR met de huidige regio's, nu echt werk maken van de herijking van de beleids- en investeringslogica en structurele middelen voor de uitvoering van onze opgaven.

Er is in de Tweede Kamer brede steun om het NPVR voort te zetten. Toch zijn er nog geen structurele extra middelen toegezegd. Voor Twente is het belangrijk om dit punt te blijven benadrukken en tegelijk kansen te benutten binnen bestaande budgetten.
Naast het beroep wat we moeten blijven doen op het Rijk, vraagt het ook van ons als gemeenten om te blijven zoeken naar mogelijkheden van (co)financiering van de projecten die we straks onder de uitvoeringsagenda willen realiseren.

Met deze raadsbrief hopen wij u voldoende geïnformeerd te hebben over de stand van zaken omtrent de Ruimtelijke Ontwikkelstrategie Twente en het Nationaal Programma Vitale Regio's.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. Dijkstra R.T.A. Korteland